

Olav-Arne Gilstad
Alstadhaug gård
7600 LEVANGER

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon - eiendommen 19/94 - Levanger kommune

Vi viser til dine søknader av 4.03.2013. Du søker om utplanting av fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, sibirdelegran, *abies sibirica*, fraseredelgran, *abies fraseri*, serbergan, *picea omorika* på eiendommen 19/94 i Levanger kommune.

Saken er behandlet etter "Forskrift (med veileder) om utsetting av utenlandske treslag til skogproduksjon", som er fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven, med hjemmel i forskriftens § 7, som gir grunnlag for tillatelse til juletreproduksjon og pyntegrønt.

Forskriften og utenlandske treslag

Forskriften om utenlandske treslag er vedtatt fordi utenlandske plantearter kan påvirke naturen i Norge negativt. Med utenlandske treslag menes arter eller underarter som ikke har sitt nåværende eller naturlige utbredelsesområde i Norge. Artsdatabanken har satt opp ei liste over utenlandske arter (alle typer arter, planter, dyr, insekter), og vurdert hvilken risiko disse artene antas å ha for det biologiske mangfoldet i Norge. Artsdatabanken har inndelt de fremmede artene i grupper fra lav risiko/ingen kjent risiko til arter med svært høy risiko.

Søknader om fremmede treslag skal vurderes i forhold til risiko. Derfor skal det vurderes om aktuelt treslag vil føre til risiko for uheldige følger, og det skal ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil kunne medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. En utredning fra Universitetet i Trondheim, NTNU viser at noen bartre i enkelte tilfeller kan spre seg langt, opp til flere kilometer. Dette gjelder spesielt i åpne landskap med mye vind.

Andre lovverk.

Utplanting og produksjon må også følge andre lovverk. Det vi si at hvis det skal produseres på dyrkajord, så må det til tillatelse til omdisponering etter *jordloven*, hvor kommunen er myndighet. Produksjon av juletrær er også i henhold til *skogloven*, og det betyr f.eks at områder med avsatte MIS-figurer i skogbruket ikke kan omdisponeres til juletreproduksjon.

Om de ulike treslagene

Fjelledelgran, *Abies lasiocarpa* kommer fra Nord-Amerika, dvs USA m/Alaska og Canada, hvor den vokser i fra 300 m o h til over 3000 meter. I Norge kan fjelledelgran frø seg både i låglandet og høyereliggende strøk, og den setter her i landet frø fra 30 – 40 års alder. Fjelledelgran kan spre seg i naturen, men Artsdatabanken kategoriserer fjelledelgran til gruppen Lav Risiko.

Nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, hører hjemme i Kaukasus-området, dvs fjellområdene rundt Svartehavet, i Tyrkia, Georgia, Russland og Armenia. Her vokser den i høyder på 900- 2000 meter. Det er to underarter, tyrkisk gran og kaukasusgran. Den kommer i frømoden alder i 35 – 40 års alder.

Nordmannsedelgran er ikke vurdert av artsdatabanken, da det antas at arten kombinert med bruksformålet ikke representerer noen trussel.

Sibirdelegran, *Abies sibirica*, har sitt naturlige utbredelsesområde i Russland og Sibir. Dette er en hardfør og kontinental art som kan produsere mye frø, og spredningsevnen er god. Som for de andre Abies-artene kan rekruttering av nye frøbærende trær være hemmet av hjortedyrbeiting. Treslaget er vurdert å ha Potensielt Høy Risiko av artsdatabanken. Treslaget står imidlertid ikke på svarteliste. Treslaget kan opplyses å kunne få spiringsdyktige frø i 15-års alder.

Seberggran, *picea omorika*, vokser i et lite område på Balkan. Den er saktevoksende og sprer seg med frø over midlere distanser. Serberggran er pionerart , som vokser opp f.eks etter brann og blir etter hvert fortrent av mer skyggetålende trær, f.eks vanlig gran. Den er av artsdatabanken ikke ansett å utgjøre noen risiko i norsk natur, og er ikke prioritert for realitetsvurdering av artsdatabanken.

Fraseredelgran, *abies fraseri*, kommer fra de østlige delene av USA, i fjellområdene i Virginia, Tennessee og North Carolina, i høyder på 1200-2000 meter, hvor den er under angrep- og truet av ikke-stedlige insektarter. Arten er ikke omtalt av artsdatabanken, men det er opplyst at den kan få spiringsdyktige frø i 15-års alder.

Beskrivelse av utsettingsområdet og omgivelser

Selve utsettingsområdet er etablerte- og/eller godkjent omdisponert felt for juletre ved Alstadhaug i Levanger. Området er et kulturlandskap, med en kombinasjon av dyrkajord og bebyggelse, med Alstadhaug kirke som et sentralt element i landskapet. Gråmarka industriområde ligger i nærheten.

Området ved Alstadhaug er registrert som et viktig kulturlandskap. For øvrig er det ikke registrert verdifulle naturtyper og artsregistreringer inne i søknadsområdet, men både Eidsbotn fuglefredningsområde og Alnes dyrelivsfredningsområde ligger i nærheten. Eidsbotn står på den internasjonale Ramsarlisten, som internasjonalt viktig våtmarksområde, som en del av “Trondheimsfjord Wetland System”.

Søknaden

Du søker om utsetting av ca 450 stk. fjelledelgran (1 da), ca 100 stk. nordmannsedelgran (0,2 da), 510 stk. sibirdelegran (1 da) , ca 900 stk. fraseredelgran (1,5 da), 100 stk serbergan (0,2 da). Plantingen er 90% planlagt til det østlige juletrefeltet.

Du opplyser at trærne vil bli høstet før de setter frø.

Feltene er tegnet inn på gårdskart for Levanger, og gir sammen med flybilder god dokumentasjon av arealet.

Vurdering av søknaden i forhold til naturmangfoldlovens prinsipper.

Naturmangfoldloven har en del prinsipper som søknader (alle slags søknader som angår natur) skal vurderes etter.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8).

Kunnskapsgrunnlaget, som basis for avgjørelsen er godt for det aktuelle området, og i forhold til artene fjelledelgran, nordmannsedelgran, serbergran og sibiredelgran, mer usikker for fraseredelgran.

Føre-var-prinsippet (§9).

Ut fra “føre-var-prinsippet” er det viktig å sikre seg at plantefeltet ikke kommer ut av kontroll, f.eks at trærne ikke kommer i alder for frøsetting og spredning. Derfor er det satt vilkår for tillatelsen.

Samlet belastning (§10).

Påvirkning av naturen skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er- eller vil bli utsatt for. Her vurderer vi at tiltaket ikke medfører vesentlige farer mot naturmiljøet.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11).

Dette betyr at kostnader som følger av vilkårene skal dekkes av tiltakshaver, dvs her kostnader med å ta ut gamle trær, trær som likevel måtte ha spredt seg, kostnader ved å ha egenkontroll med arealet.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§12)

Dette betyr generelt at drifts metoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet.

Vi har ikke spesielle merknader angående dette i denne saken.

Vurdering og oppsummering

Området ligger i et verdifullt kulturlandskap og i nærheten av viktige verneområder.

Både Alnesfjæra og Eidsbotn har ornitologi som viktigste verdi, spesielt med tanke på trekkende fugl. Områdene er imidlertid også helhetlige økologiske system, med rikt artsmangfold i tillegg til fugl, både på land og i vatn.

De beskrevne treslagene kan på sikt spre seg i naturen i ulik grad. Med den beskrevne driftsformen og de pålagte vilkår, med avvirkning før trærne når frømoden alder, så vil en kunne unngå dette. Ut fra dette vil tiltaket sannsynligvis gi liten eller ingen negativ virkning på naturmangfoldet.

Vedtak:Tillatelse med vilkår.

Fylkesmannen gir med hjemmel i “Forskrift om utsetting av utenlandske treslag”, § 5, tillatelse til utsetting av ca 450 stk. fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, ca 100 stk. nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, ca 510 stk. sibirdelegran, *abies sibirica*, ca 900 stk. fraseredelgran, *abies fraseri*, ca 100 stk. serbergan, *picea omorika* på feltene makert med skravur på innsendte og vedlagte kart.

Vilkår.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår, jf §§ 7, 8, 9 10:

- Alle trær i plantefeltene skal hogges seinest 15 år etter utplanting, og uansett før de setter spiringsdyktige frø.
- Det skal føres kontroll med eventuell spredning, og trær som eventuelt sprer seg utenfor feltet skal fjernes. Det er ditt ansvar å følge opp dette.
- Ved overdragelse av eiendom, så skal ny eier orienteres om tillatelse og vilkår knyttet til arealet.
- Du skal ha en oversikt (internkontroll) over virksomheten (feltene, utplantinger, arter, alder, evt. spredninger), og at eventuelle ansatte er kjent med vilkårene.
- Tillatelse med vilkår skal oppbevares, og du skal kunne dokumentere at vilkår er oppfylt.

Tillatelsen gjelder for 2013, som omsøkt.
Den søkes om- og gis tillatelser for flere år.

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet, og kan kontrollere og føre tilsyn. Fylkesmannen vil for å opprettholde kunnskap og kontakt med bransjen, samt føre tilsyn, gjennomføre besøk hos utvalgte produsenter hvert år.

Andre treslag og andre areal.

Denne tillatelsen gjelder det konkrete arealet og de nevnte arter. Eventuelle andre utenlandske treslag, andre antall og andre areal krever ny søknad.

Klageadgang.

Dette er et forvaltningsvedtak og kan etter forvaltningsloven påklages. Klageinstans er Direktoratet for naturforvaltning, og eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, innen 3 uker fra mottakelsen av dette brevet

Kopi.

Saken oversendes rutinemessig i kopi til kommunen, som er myndighet innenfor skogbruks- og landbrukslovgivningen.

SABIMA og WWF-Norge har bedt om innsyn i de første saker om utenlandske treslag, og de første vedtak oversendes derfor disse i egen ekspedisjon. Uansett har enhver innsynsrett, og kan kreve å få innsyn i forvaltningssaker, hvis ikke bestemte forhold medfører at saker er unntatt offentlighet

Har du noen spørsmål, så bare ta kontakt

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
miljøverndirektør

Eldar Ryan
Senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrift

Kopi:

Levanger kommune, 7600 Levanger

Vedlegg

- 1 Kart A
- 2 Kart B